



GÜNLÜDÜR

Sayı : 64272063-610- **23294**
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-2337)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 04.03.2016 tarihli ve 43452547-120.07-22874 sayılı yazısı.

Artvin Milletvekili Sayın Uğur BAYRAKTUTAN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/2337 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.


Dr. Berat ALBAYRAK
Bakan

Ek :7-2337 Önerge Cevabı (4 sayfa)

Soru 1, 3, 4, 5, 7, 8:

Artvin ili Arhavi ilçesinde sıklıkla elektrik kesilmektedir. Yılbaşı gecesine dahi karanlıklar içinde giren Arhavi ilçemizde sıklıkla elektrikler kesilmektedir. Elektriklerin sıklıkla kesilmesi, elektriklerin gidip gelmesi, vatandaşlarımızı oldukça mağdur etmektedir. Arhavi'de birçok ailenin elektrikli eşyaları bozulmuş durumdadır. Ayrıca sıklıkla elektrik kesintisinin yaşanması nedeni ile yaşam kalitesi düşmüş, esnaf iş yapamaz olmuş, Arhavi'de sosyo-ekonomik birçok alan bu durumdan oldukça mağdur olmuştur.

Arhavi ilçesinde elektrik direkleri, trafolar oldukça bakımsızdır. Elektrik hatları biran önce yenilenmelidir. Elektrik hatlarının yerin altına alınması için 2008 yılında yapılan çalışma yarım kalmıştır. Arhavi'de elektrik direklerinin tamamı yerin altına alınıp gerekli çalışmaların yapılması ivedilikle gerekmektedir. Ayrıca Hopa ilçesinden gelen elektrik nakil hattının çok eski olması sahil şeridinden gelmiyor olması da yaşanan sorunlara neden olarak gösteriliyor.

Yine Arhavi'de elektrik dağıtımını üstlenen firma çalışanlarına asgari ücret ödemektedir. Çalışma koşullarının ve saatlerinin iş kanununa uygun olmadığı, çalışan personel sayısının Arhavi'ye yetersiz olduğu aşikardır. Arhavi Çedaş işletme şefliği hizmetten öte, kar amaçlamış neticesinde bugünkü mağduriyetlerin yaşanmasına sebebiyet vermiştir. 7'den 70'e tüm vatandaşlarımız sıklıkla kesilen, bakım ve onarımın yetersizliği ve gerekli çalışmaların yapılamamasından kaynaklı elektrik kesintileri nedeni ile isyan noktasına gelmiştir. Bakanlığınıza bağlı ilgili birimlerinizin Arhavi Çedaş İşletme Şefliğinin çalışmalarını gözden geçirip gerekli yaptırımları ivedilikle uygulaması ve Arhavi'de 2016 Türkiye'sine yakışır hizmet bir vermesi sağlanmalıdır. Bu bağlamda;

- Arhavi ilçesinde sıklıkla yaşanan elektrik kesintilerinin nedeni nedir?
- Arhavi ilçesinde elektrik hattının yerin altına alınması neden durmuştur? Arhavi'nin ne kadar bölümünde elektrik hattı yerin altındadır? Tamamı ne zaman yerin altına alınacaktır?
- Arhavi Çedaş işletme şefliğinin personel sayısı yeterli midir? Arhavi'de yaşanan sorunlara Arhavi Çedaş personeli yetebilmekte midir?
- Arhavi Çedaş işletme şefliğinde çalışan personelin maaşlarını iyileştirmeyi düşünüyor musunuz? İş kanununa uygun çalıştığını düşünüyor musunuz?
- Hopa'dan gelen Elektrik hattının yenilenmesini, sahil güzergâhından Arhavi'ye ulaşmasını sağlamak için yenileme çalışması yapmayı yeniden projelendirmeyi düşünüyor musunuz?
- Arhavi'de elektrik kesintileri sorunu ne zaman çözülecektir? Arhavi Çedaş İşletme Şefliği 2016 Türkiye'sine yakışır bir hizmet ne zaman verecektir?

Cevap 1, 3, 4, 5, 7, 8:

Elektrik dağıtım şirketlerinin tedarik sürekliliği, teknik ve ticari kaliteye ilişkin durumları ve yıllara sari gelişimleri Elektrik Dağıtım ve Perakende Satışına İlişkin Hizmet Kalitesi Yönetmeliği kapsamında Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'na (EPDK) sundukları tablolar vasıtasıyla izlenmektedir. Bu kapsamda, herhangi bir dağıtım bölgesinde vuku bulan kesintiler; yeri ve sebebine dair bilgileri de içerecek şekilde her ay elektrik dağıtım şirketlerinin internet sitesinde yayınlanmakta, bu kayıtlar yıllık olarak da EPDK'ya sunulmaktadır. Ayrıca yönetmeliğin 17. maddesi gereği, dağıtım şirketleri; talep etmeleri halinde tüketicilere, etkilendikleri kesintileri ve kesintilerin nedenine ilişkin açıklamaları vermek zorundadır.

Diğer taraftan Artvin ili ve ilçelerini etkileyen heyelan ve sel olaylarının mücbir sebep olarak kabul edilmesine yönelik 2015 yılı içerisinde şirket tarafından talepte bulunulmuştur. Şirket tarafından gerçekleştirilen mücbir sebep talebi Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından incelenmiş olup, Kurul Kararı ile söz konusu talep uygun değerlendirilmiş ve Karar kapsamında 24/08/2015 tarihinde Artvin iline bağlı Arhavi, Borçka ve Hopa ilçelerinde

**ARTVİN MİLLETVEKİLİ SAYIN UĞUR BAYRAKTUTAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/2337)**

meydana gelen sel, heyelan ve su baskını olayları ve bu olaylar neticesinde ortaya çıkan durumlar mücbir sebep olarak kabul edilmiş, mücbir sebep kapsamında değerlendirilen olay neticesinde meydana gelen günlük 2 saati aşan kesintilere ilişkin tazminat yükümlülüğünün bulunmadığına karar verilmiştir.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve bu Kanuna dayanarak çıkartılan ikincil mevzuatta elektrik dağıtım şirketlerinin sorumlulukları belirtilmiş olup, müşteriye yeterli, sürekli, kaliteli ve belirtilen gerilim aralığında elektrik enerjisi sunması bunun için gerekli yatırımları yapması dağıtım şirketlerinin mükellef olduğu sorumluluklar arasında gösterilerek meri mevzuatta hüküm altına alınmıştır. Elektrik enerjisinin tüketicilere ulaştırılmasında kesintilerin meydana gelmesi yapılan işin niteliği gereği kaçınılmaz olsa da bu konuda önemli olan şebeke işletmecisinin gerekli önlemleri alarak ve yatırımları yaparak kesinti süre ve sayılarının ilgili mevzuatta belirtilen asgari seviyelere hatta bu seviyelerin daha da altına çekilmesini sağlamasıdır. Gerekli mevzuat düzenlemeleriyle ve yapılacak çalışmalarla; oluşan elektrik kesintilerinin süresi ve sıklığını asgari düzeylere indirmek EPDK'nın ve elektrik dağıtım şirketlerinin nihai hedefidir.

Konu ile ilgili olarak Çoruh Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi'nden alınan bilgi aşağıda özetlenmiştir.

Artvin ili ve ilçelerinde teknik sebepler (şebeke, teçhizat kaynaklı arızaları) HES ve baraj şantiyelerinin yol çalışmaları sebebiyle yaptıkları patlatmalar sonucu şebekede meydana gelen hasarlar ile enerji nakil hatlarının deplaseleri sırasındaki programlı kesintiler, arazi yapısından dolayı yeterli güzergâhın bulunamaması nedeniyle hat deplaselerinin zaman alması 2015 Yılı Ağustos ayında Hopa ve Arhavi ilçelerinde sel ve heyelan afeti nedeniyle Elektrik şebekesinde meydana gelen hasarlar, üçüncü şahısların şebekeye verdiği zararlar, rüzgâr nedeniyle hatlara değen ağaçlar şebeke üzerinde oluşan kar ve buz yükünden dolayı iletkenlerin birbirine teması iletken kopmalarının oluşması ayrıca bakım onarım faaliyetleri kapsamında gerçekleştirilen planlı kesintiler zorunlu olarak elektrik kesintilerine sebebiyet vermektedir. Artvin il ve ilçelerinde 2015 yılı içinde Karadeniz bölgesi üzerinden gelen nemli havanın ani yükselmesi ve sıcaklığın ani değişmesi neticesinde aşırı yağmur heyelanlara ve şebekenin belli noktalarda yıkılmasına, yılsonuna doğru ise kar yağışı nedeniyle sulu karın iletken ve direkler üzerinde tutulmasına sebep olmuş, sulu karın tam kar yağışına dönüşmesi neticesinde ise teçhizat üzerindeki kar ve buz tabakası kalınlaşarak tel kopmalarına, direk eğilmelerine ve yıkılmalarına sebep olmuştur. Bakım Onarım Ekipleri müşterilere kesintisiz ve sürekli enerji sağlamak amacıyla 7/24 saat esasına göre çalışmaktadırlar. Arhavi ilçe merkezinde ve köy gruplarında yapılan bakım onarım tesis yenileme çalışmaları nedeniyle ve ayrıca kar yağışı, fırtına, yağmur heyelanlarının şebekeye verdiği zararlar sonucu zorunlu elektrik kesintileri kaynaklı mağduriyet yaşayan müşterilerimize en kısa sürede elektrik verilmesi için azami çaba göstermiştir.

Ayrıca, yatırım işleri kapsamında Arhavi şehir şebekesi yer altı yenileme çalışmaları 2009-2011-2012-2013-2014 yıllarında devam etmiştir. Yeniköy-Ortacalar grup köyleri enerji nakil hatlarının yenilenmesi için proje çalışmaları tamamlanmış olup bu şebekelerin de 2016 yılından itibaren program dâhilinde kademeli olarak yenilenmesi planlanmaktadır.

Arhavi İşletme Şefliği'nde yeterli sayıda personel bulunmakta olup söz konusu personel tarafından arızalara en kısa sürede müdahale edilmektedir. Personeller sendikali olarak çalışmakta olup maaşları ve zam artışları sendika ile mutabık kalınan sözleşmeler üzerinden eksiksiz ve zamanında ödenmektedir. Tüm şirket personeli İş Kanununa uygun olarak çalışmaktadır.

2016 yılı içinde Arhavi ilçe merkezine yeni hat üzerinden elektrik verilmesi için çalışmalar başlatılmış olup 2016 yılı Temmuz ayı içinde Arhavi ilçe ve köylerinin alternatif hattan beslenmesi planlanmaktadır.

Artvin İl Müdürlüğü sorumluluk alanındaki 6000 km uzunluğunda 125.000 direkli dağıtım şebekesinin her yıl periyodik bakımları yapılmaktadır. Bunlara ilave olarak yükleniciler vasıtasıyla yürütülen bakım-onarım ve yenileme çalışmaları ile arıza sayılarında yaklaşık olarak % 50 oranında azalma meydana gelmiştir. Yapılan bakım onarım ve yenileme çalışmaları ile arıza sayıları daha da düşürülmeye çalışılmaktadır.

Soru 2:

Arhavi Çedaş İşletme şefliğinin Arhavi'de yaşadığı mağduriyetlerin ve çalışma koşullarının incelenmesi için başlattığınız veya başlatacağınız bir soruşturma var mıdır?

Cevap 2:

Elektrik Dağıtım Şirketlerinin Faaliyetlerin İncelenmesi ve Denetlenmesine Dair Yönetmelik gereğince Bakanlığımız elektrik dağıtım şirketlerinin yıllık inceleme ve denetimlerini, yine aynı yönetmeliğin İnceleme ve Denetim konuları başlığı altındaki 6. maddesinde belirtildiği üzere, yatırım faaliyetleri, müşteriler ile ilgili faaliyetler, işletme ve bakım faaliyetleri, genel aydınlatma faaliyetleri, mali konular, mal ve hizmet alım ve satımı ile ilgili faaliyetler, bilişim ve şebeke işletim sistemleri altyapısı, hizmet kalitesi ve hukuki süreçler gibi konularda yapmaktadır

Elektrik dağıtım şirketlerinin inceleme ve denetimi Bakanlığımız tarafından gönderilen heyet tarafından gerçekleştirilmekte olup yapılan inceleme ve denetim sonrasında hazırlanan rapor EPDK ve dağıtım şirketine gönderilmektedir. Söz konusu rapor EPDK tarafından ilgili mevzuat kapsamında değerlendirilerek sonuçlandırılmaktadır. Raporun sonuçlandırılmasına ilişkin olarak ilave incelemeye gerek görülmesi halinde, bu inceleme EPDK tarafından ayrıca gerçekleştirilir. Bu kapsamda Bakanlığımız tarafından Çoruh Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi'nin denetimi, 04.05.2015-22.05.2015 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

Bakanlığımıza Çoruh Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi hakkında gelen şikâyetler, şirkete bildirilmekte olup şirket tarafından sorunun çözülmesi ve neticesinde Bakanlığımıza ve ilgili şahsa bilgi verilmesi talep edilmektedir. Bununla birlikte münferit müşteri şikâyetleri EPDK tarafından da değerlendirilmekte, dağıtım şirketleri tarafından yapılan mevzuata aykırı işlemlerin tespitiye yönelik denetim süreci işletilmektedir.

Soru 6:

Arhavi'de elektrik kesintilerinden yaşanan maddi ve manevi kayıpları nasıl telafi etmeyi, vatandaşların yaşadığı mağduriyetleri nasıl gidermeyi düşünüyorsunuz?

Cevap 6:

Elektrik Dağıtım Şirketlerinin sunduğu hizmet kalitesini belirli bir seviyeye getirmek ve iyileştirme sağlamak için mevzuatta çeşitli usuller izlenmiştir. Bunlar;

- Süre, eşik değer, teknik parametrelere ilişkin standart değerler vb. belirlenmesi,
- Bu değerlerin ihlali veya aşılması halinde ilgili tarafa tazminat ödenmesi,
- Bu uygulamaların denetiminin temini için kullanıcılara çeşitli haklar sağlanması,
- Genel kalite göstergeleri üzerinden ödül/ceza mekanizması oluşturularak dağıtım şirketlerini kaliteyi iyileştirmeye teşvik edilmesi olarak sıralanabilir.

ARTVİN MİLLETVEKİLİ SAYIN UĞUR BAYRAKTUTAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/2337)

Elektrik enerjisinin kesintisiz ve kaliteli olarak tüketicilere arzı, “Elektrik Dağıtım ve Perakende Satışına İlişkin Hizmet Kalitesi Yönetmeliği çerçevesinde; tedarik sürekliliği ve teknik kalite olarak ölçülmektedir.

Dağıtım şirketi, bildirimli kesintiler için belirlenen sınırı aşar ise, ilave bildirimli kesintiler bildirimsiz kesintiler için belirlenen sınır değerlerin içerisinde değerlendirilir. Bildirimsiz kesintiler için belirlenen sınır değerler de aşıldığında tazminat ödenmesi söz konusu olur. Öte yandan, günlük azami kesinti süresine ilişkin olarak da, bildirimli dahi olsa günde azami 12 saat kesinti yapılabileceği, bu süre aşılar ise mesken abonelerine 50 TL ve diğer abonelere 100 TL tazminat ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Kullanıcıya ait elektrikli cihazlarda dağıtım şebekesinden kaynaklanan arızalara ilişkin dağıtım şirketlerinin yükümlülükleri Elektrik Dağıtım ve Perakende Satışına İlişkin Hizmet Kalitesi Yönetmeliğinin 26. maddesinde düzenlenmiş olup birinci fıkrasındaki, “*Kullanıcının kendi hatasından kaynaklanmaması kaydıyla kullanıcıya ait teçhizatta ortaya çıkan ve dağıtım şebekesinden kaynaklanan hasara ilişkin zararın tazmini için kullanıcı tarafından dağıtım şirketine zararın ortaya çıktığı tarihten itibaren 10 (on) iş günü içerisinde talepte bulunulabilir.*” hükmü gereği söz konusu hasara ilişkin zararın, 10 iş günü içerisinde dağıtım şirketine başvurulması halinde ilgili elektrik dağıtım şirketi tarafından karşılanması gerekmektedir.

Dağıtım şirketinin tazminatın ödenmesinde zorluk gösterdiği durumlarda Yönetmeliğin aynı maddesinin 8. fıkrasındaki, “*Kullanıcı, zararının tazmini hususunda dağıtım şirketi tarafından yapılan işlemlere ilişkin şikâyetlerini Kuruma iletir.*” hükmü çerçevesinde tüketicinin EPDK'ya başvurması halinde başvuru incelenerek gerekirse dağıtım şirketi idari denetime sevk edilebilmektedir. Bununla birlikte tüketicinin, ilgisine göre tüketici hakem heyetine ve/veya tüketici mahkemelerine başvurma hakkı saklı bulunmaktadır.